

ביטול המכס על חמאה- סיכום הערות הציבור שהתקבלו

ב – 18.11.2020 הודיע שר האוצר על כוונתו להמשיך את הפטור ממכס על יבוא חמאה לשנים 2021 ו-2022. ב-19.11.20 פרסמה רשות המסים הודעה כי נשקלת האפשרות להאריך את ביטול המכס על חמאה בהוראת שעה עד סוף שנת 2022, וכי כל גורם אשר יש לו עניין בביטול המכס מוזמן להעביר הערות בכתב עד ליום 05.12.20¹.

להלן תמצית ההערות שהתקבלו ברשות המסים והדיון בהערות שהתקיים ביום 06.12.2020 בהשתתפות נציגי אגף התקציבים ורשות המסים :

הערות המתנגדות במהלך

	הפונה המתנגד	עיקרי הטענות
1	מספר רפתנים מכל רחבי הארץ	<p>1. טוענים כי מדובר ב"משחק מכור" כי הליך השימוע היה לא אמיתי וקוראים לו "הליך שימוע דמה".</p> <p>2. טוענים כי ההחלטה להאריך את הפטור נחרצה ע"י השר טרם הליך השימוע שנקבע לדצמבר על בסיס "דעה קדומה" פסולה לכאורה.</p> <p>3. מבקשים לבטל את הליך השימוע ולקבוע שימוע חדש בידי גוף בלתי-תלוי של מומחים אשר יעביר את המלצותיו לעיונו של שר אחר בממשלה לגיבוש עמדה בלתי-תלויה.</p> <p>4. טוענים כי ההחלטות התקבלו ב"הליך עקר" קרי ההחלטות התקבלו ע"י גורמים הכפופים לשר אשר קידומם תלוי בשר עצמו.</p>
2	תאגיד	<p>1. מלינים על כך שההחלטה התקבלה ללא נימוק וסיבה וללא דיון בהשלכות ההחלטה וכי היא מנוגדת לעמדת משרדי ממשלה אחרים.</p> <p>2. מלינים כי ההחלטה התקבלה ללא התחשבות בכך שענף החלב בישראל הינו מתוכנן. על כן, הוזלת התוצרת הזרה תגרום להסטת הצריכה מצריכה של תוצרת ישראלית ואל תוצרת זרה. הדבר יביא להיווצרותם של עודפי יצור וחוסרים במקטעים שונים של משק החלב הישראלי.</p> <p>3. המצב יוביל לחוסר וודאות ולצמצום היקפי היצור. צמצום זה יעמיד בסכנה את היכולת של המשק המקומי לספק לעצמו מוצרי חלב ויפגע בביטחון התזונתי של מדינת ישראל.</p>

¹ <https://www.gov.il/he/departments/publications/reports/butter-customs-cancellation>

	הפונה המתנגד	עיקרי הטענות
		<p>4. לביטול המכס בשנתיים הקרובות יהיו תוצאות לא רצויות של העלאת מחירים לצרכן הסופי.</p> <p>5. התרת יבוא במסגרת מכסה מדודה תוכל לספק את המחסור במחיר הוגן לצרכן.</p> <p>6. התנהלות הרשויות היא זו שהכשילה את הפתרון למחסור בחמאה, ולא שיטת המכסות עצמה.</p> <p>7. המשך יבוא ללא מכסות יגרור הגדלת יבוא על פני יצור מקומי ויערער את כל התכנון בענף החלב. בכך יפעל לקעקע את כל מהות חוק החלב ואת קיומו של ענף החלב הישראלי.</p> <p>8. מבקשים שמחסור החמאה ייפתר באמצעות מכסות פטורות שיבטיחו מחיר הוגן לצרכן וימשיכו את משק החלב המתוכנן.</p>
3	תאגיד	<p>1. טוענים כי השר היה "כבול לדעה מגובשת", גיבש עמדתו מבעוד מועד, ולכן הליך השימוע לא תקין.</p> <p>2. מלינים על כך שלא קיבלו מסמכים מעבודת המטה שהתבצעה באוצר ולא קיבלו נתונים על יבוא ומכירה של חמאה במחיר מפוקח.</p> <p>3. טוענים כי ההחלטה אינה עולה בקנה אחד עם חוק תכנון משק החלב.</p> <p>4. טוענים כי אי-החלת המחיר המפוקח על הרבה מסוגי החמאה המיובאת יחד עם מתן פטור ממכס מעמידה את יצרני החמאה המקומיים בעמדת נחיתות מובנית.</p> <p>5. טוענים כי הארכת הוראת השעה בשנתיים אינה מתיישבת עם עמדת המדינה לבג"ץ לפיה בעבר הפטור ממכס על חמאה ניתן כפתרון נקודתי וזמני.</p> <p>6. טוענים כי המחסור בחמאה נפתר עוד ב- 2019 טרם פרסום הצו שקבע פטור ממכס. כלומר, אין צורך בהגדלת היבוא הפטור. המחסור שהיה נוצר כתוצאה ממדיניות של הממשלה. העלייה בצריכת החמאה אינה משמעותית ולצורך בחינתה יש צורך בבחינת הנתונים הנוגעים לחמאה המיובאת הנמכרת במחיר המפוקח.</p> <p>7. הטענה לפיה מועצת החלב עצמה ביקשה להקטין את ייצור החלב המקומי אינה נכונה.</p> <p>8. הייבוא בשנת 2020 היה גדול מהצריכה בפועל, כך שבשוק נצבר מלאי משמעותי, ולכן לא עומד להיווצר מחסור חדש.</p> <p>9. הורדת המכס לא מובילה להורדת מחיר לצרכנים.</p>

	עיקרי הטענות	הפונה המתנגד	
	<p>10. טוענים כי הגורמים הרלוונטיים לא שקלו את הפגיעה שתיגרם ליצרני החלב המקומיים.</p> <p>11. פטור לשנתיים אינו מהלך מידתי, יש לחזור לשיטה של מכסות פטורות.</p>		
4	<p>1. יבוא של מוצרי חלב צריך להיעשות בהתאם להוראות חוק משק החלב, התשע"א-2011 ורק באמצעות מכסות פטורות ממכס.</p> <p>2. משרד הכלכלה והתעשייה ומשרד החקלאות מתנגדים לצו המוצע. מכתב ממשרד הכלכלה והתעשייה בעניין צורף כנספח.</p> <p>3. טוענים כי ההחלטה מנוגדת לעמדה שהציגה המדינה בבג"ץ 1737/20 לפיה הפטור ממכס הוא פתרון זמני ונקודתי למחסור בחמאה.</p> <p>4. טוענים כי התשתית העובדתית למתן הפטור כפי ששוקפה במכתבו של יוגב גרדוס אל שר החקלאות ביום 22.11.2020 שגויה.</p> <p>5. טוענים כי מדובר במהלך בלתי מידתי ומיותר אשר יסב נזק לתעשייה המקומית, לתכנון הענף ולציבור.</p> <p>6. טוענים כי יש לחזור ולתת מכסות כפי שפורט במכתבו של מנכ"ל משרד החקלאות מיום 22.10.2020.</p>	תאגיד	

הערות התומכות במהלך

עיקרי הטענות	הפונה התומך	
<p>1. טוענים כי במהלך שנת 2019 בה הממשלה ניהלה את הענף באמצעות מכסות המחסור נשמר. וכי במהלך 2020 כשהממשלה התירה לייבא חמאה ללא מכס המחסור נגמר.</p> <p>2. הצרכן הישראלי רוכש חמאה מיובאת יקרה יותר מטעמי איכות היות ויש לו חלופה זולה יותר – חמאה ישראלית במחיר מפוקח.</p> <p>3. על כן, מבקשים לבטל את המכס לצמיתות ולאפשר יבוא חמאה חופשי.</p>	האינטרס שלנו	1
<p>1. טוען כי החמאה המיוצרת בארץ מורכבת מ – 18% נוזלים.</p> <p>2. מבקש לעודד תחרות ולהסיר את המכסים.</p> <p>3. שמחיר החמאה יישאר מפוקח.</p>	יחיד	2
<p>1. מדובר במאפיית בוטיק שמקבלת את חומרי הגלם שלה מ [REDACTED] ומייצרת מוצרי מאפה בסטנדרט גבוה.</p> <p>2. כדי לעמוד בסטנדרט זה הם תלויים ביבוא חומרי גלם איכותיים ויקרים מחו"ל.</p> <p>3. לטענתם אם יבוא החמאה לא יהיה חופשי הם יתקשו להמשיך בפעילות.</p>	תאגיד	3
<p>1. מברכים על המהלך כי הוא מוריד את יוקר המחיה.</p> <p>2. טוענים כי הדבר יתרום למאפיות וקונדיטוריות ויקל עליהן לייבא מוצרים איכותיים.</p>	תאגיד	5